

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra KIRKE-SPEJL

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 94.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087165296/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Kirke-Spejl

Daabspagt fandtes uforligelige med den evangeliske og den apostoliske Beskrivelse af den kristelige Aabenbaring og den kristne Menigheds Stiftelse, da kunde det vel vække Mistanke om begges guddommelige Oprindelse, men kunde dog ingenlunde fælde Menighedens Vidnesbyrd; da de evangeliske og apostoliske Skriflers Ægthed jo beror paa et langt mere ubestemt og langt mindre fælles Vidnesbyrd fra den samme Menighed, som ved Daaben giver sin Tro og Daabspagt det allerklareste og almindeligste Vidnesbyrd; hvortil endnu kommer det, at ingen Bogstav-Skrift kan, som Menighedens Daabspagt, være det kristelige Livs-Lys, eller, som Daaben, den kristelige Livs-Kilde, saa Apostel-Skriften kunde være forfalsket, uden at Menigheds-Livet derved afbrødes eller Livs-Lyset udsluktes, hvad derimod nødvendig maatte være Følgen af Daabs-Pagten Forfalskning og Daabens Ukristelighed.

Saaledes paastaar vi da med rette, at overalt hvor Tros-Bekjendelsen og Daabspagten ikke vitterlig er blevet forandret, som hos Grækerne, der findes den ægte, apostoliske Daabspagt og Herrens ægte Saligheds-Midler; men vel maa vi indrømme, at for saa vidt de kun findes i Tvangs-Kirker, er den kristne Menighed skjult i dem, saa vi kan vel sige, at der og ingen andesteds findes Kristi Menighed, men kan slet intet enten sige eller gætte om Tallet, uden for saa vidt det er højst rimeligt, at de frivillige Bekjendere alle Vegne kun vil udgjøre et stort Mindretal, en lille Flok.

At der imidlertid alle Vegne, hvor Daabspagten og Daaben er ægte apostoliske, findes i det mindste to eller tre frivillige Bekjendere, med Kristus midt iblandt sig, det er sikkert nok; og Troen derpaa bestyrkes mærkelig ved den kirkehistoriske Oplysning, at overalt, hvor man i Tvangs-Kirker har beholdt den kristne Frimenigheds Tros-Bekjendelse og Daabspagt, der har ogsaa først været en Frimenighed, som samledes blot ved Ordets Kraft og Overtalelse; og hvor blot to eller tre af de tvungne Bekjendere bliver Troens frivillige Forkyndere, der beviser det sig selv, at Frimenighedens Afkom er ingenlunde uddød.

Her staar vi ved den kristelige Aabenbarings Særkjende fra Begyndelsen til Enden, som er det fri, mundtlige Ord med fri Tilhørere, der skyder al verdslig Magt og alt verdsligt Rygstød til Side, ligesom han, hvis Rige ikke var af denne Verden, og som vilde ikke engang tilegne sig saa meget af denne Verden

Kirke-Spejl

som en Fugle-Rede eller en Rævegrav; og dette Ords Historie paa Menneske-Læber og paa alle Haande Tungemaal, det er da ogsaa den kristne Tros Historie, som derved vakt og udbredtes, og den kristne Menigheds Historie, som derved skabtes, opholdtes og besjæledes i hele sin Liv og Levnedsløb.

III.

At »Ordet«, det virkelige, i Røsten lydelige, hørlige Ord, som alle Mennesker med Mund og Mæle kjender det indvendig og udvendig, i deres Mund og i deres Hjærte, »Ordet« er ikke blot den eneste levende Historie, men er ogsaa det eneste levende Aabenbarings-Middel for oversanselige og aandelige Ting, lige saa vel mellem Guddommen og os, som mellem os Menneske-Børn indbyrdes, det var ikke alene en Grund-Sandhed, som Moses og alle Profeterne hos Israel gav Vidnesbyrd, men det var ogsaa en uviikaarlig Følelse hos alle de Hedning-Folk, hos hvem der var Glimt af Aand og Gnist af den aandelige Følelse, at vi, som de græske Poeter sang, »er i Slægt med Gud«, hvad vi veed, de ebraiske Profeter forklarede af den guddommelige Kjendsgjerning, at Mennesket er skabt i Guds Billede og efter hans Lignelse. At man, saa vidt vi veed, ingensteds i den gamle Verden, end ikke hos Israel, drog den Slutning af Ordets mageløse Herlighed, som det eneste guddommelige Aabenbarings-Middel paa Jorden: at Ordet ogsaa er det kjendeligste og tydeligste Bevis paa, baade at Mennesket er i Slægt med Gud, og er skabt i hans Billede, det bør saa meget mindre undre os, som der selv i Kristenheden er forløbet atten Aarhundreder, inden man fik saa megen aandelig Forstand; men det er lige vist, at denne Slutning hører til Menneskets aandelige Børne-Lærdom og nedslaar paa een Gang lige saa vel Tvivlen om Menneskets Slægtskab med Gud efter Syndefaldet, som Tvivlen om det oprindelige Slægtskab eller om Skabelsen i Guds Billede; thi har vi endnu Fællesskab med Gud om Ordet, saa kan man tale med os som en Mand med sin Næste, da har vi snægtelig en aandelig Grund-Lighed med Gud og Anlæg til at kjæde Gud, ligesom han kjender os.

Hele den guddommelige Aabenbaring i den gamle Pagts Dage,